

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.5.2015 г.
COM(2015) 226 final

ANNEX 1

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Предложение за Решение на Съвета

**относно сключването на Рамково споразумение за партньорство и сътрудничество
между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Монголия,
от друга страна**

ПРИЛОЖЕНИЕ

Рамково споразумение за партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Монголия, от друга страна

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-нататък „Съюзът“,

както и

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЯ,

ИРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

РЕПУБЛИКА УНГАРИЯ,

МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

договарящи се страни по Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, наричани по-нататък „държавите членки“,

от една страна, и

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА МОНГОЛИЯ, наричано по-нататък „Монголия“,

от друга страна,

по-нататък наричани заедно „страните“,

КАТО ОТЧИТАТ традиционните приятелски отношения между страните и близките исторически, политически и икономически връзки между тях,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ страните отдават особена важност на всеобхватния характер на отношенията помежду си,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните разглеждат настоящото споразумение като част от по-широките и всеобхватни отношения помежду си, установени посредством споразумения, по които участват и двете страни,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ангажимента на страните да спазват демократичните принципи, върховенството на закона, правата на човека и основните свободи, включително правата на лица, принадлежащи към малцинства, заложили *inter alia* в Устава на Обединените нации и във Всеобщата декларация за правата на човека на Организацията на обединените нации и други приложими международни инструменти за правата на човека, както и желанието на страните да укрепват тези принципи,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своята лоялност към принципите на върховенството на закона, съблюдаването на международното право, доброто управление и борбата срещу корупцията, както и своето желание да насърчават икономическия и социалния напредък на своите народи, като отчитат принципа за устойчиво развитие и изискванията за опазване на околната среда,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своето желание да засилят сътрудничеството между страните въз основа на тези споделени ценности,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своето желание да насърчават икономическия и социалния напредък на своите народи, като отчитат принципа за устойчиво развитие във всички негови измерения,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своя ангажимент да насърчават международния мир и сигурност и да участват в ефективно многостранно сътрудничество и мирно уреждане на спорове, и по-специално като сътрудничат за тази цел в рамките на Организацията на обединените нации,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своето желание да засилят сътрудничеството по политически и икономически въпроси, както и за международна стабилност, справедливост и сигурност като основна предпоставка за насърчаването на устойчиво социално и икономическо развитие, изкореняването на бедността и постигането на Целите на хилядолетието за развитие,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните считат тероризма за заплаха за световната сигурност и желаят да засилят своя диалог и сътрудничество в борбата срещу тероризма, в съответствие с приложимите инструменти на Съвета за сигурност на ООН, и по-специално неговата резолюция 1373. Европейската стратегия за сигурност, приета от Европейския съвет през декември 2003 г., определя тероризма като основна заплаха за сигурността. С оглед на това Европейският съюз приведе в действие редица ключови мерки, включително план за действие за борба с тероризма, приет през 2001 г. и актуализиран през 2004 г., както и важна декларация за борба с тероризма от 25 март 2004 г., приета непосредствено след атаките в Мадрид. През декември 2005 г. Европейският съюз също така прие стратегия на ЕС за борба с тероризма,

КАТО ИЗРАЗЯВАТ пълната си ангажираност за предотвратяване и борба с всички форми на тероризъм и за засилване на сътрудничеството в борбата срещу тероризма, както и за борба с организираната престъпност,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните потвърждават, че ефективните антитерористични мерки и защитата на правата на човека се допълват и взаимно се укрепват,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ, че най-тежките престъпления, които пораждаат безпокойство в международен план, не трябва да остават ненаказани и че трябва да се гарантира тяхното ефективно преследване посредством предприемане на мерки на национално равнище и засилване на световното сътрудничество,

КАТО ОТЧИТАТ, че създаването и ефективното функциониране на Международния наказателен съд представлява важна стъпка за мира и международното правосъдие и че Съветът на Европейския съюз прие на 16 юни 2003 г. Обща позиция относно МНС, последвана от план за действие, приет на 4 февруари 2004 г.,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страните споделят виждането, че разпространението на оръжия за масово унищожение и техните средства за доставка представляват сериозна заплаха за международната сигурност и че страните желаят да засилят своя диалог и сътрудничество в тази област. Приемането с консенсус на Резолюция 1540 на Съвета за сигурност на ООН подчертава ангажимента на цялата международна общност за борба срещу разпространението на оръжия за масово унищожение. На 17 ноември 2003 г. Съветът на Европейския съюз прие политика на ЕС за интегриране на политиките за

неразпространение в отношенията на ЕС с трети държави. На 12 декември 2003 г. Европейският съвет също прие Стратегия за борба с разпространението на оръжия за масово унищожение,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че Европейският съвет изрази мнението, че малките оръжия и леките въоръжения (МОЛВ) представляват нарастваща заплаха за мира, сигурността и развитието, и на 13 януари 2006 г. прие Стратегия за борба с незаконното натрупване на МОЛВ и боеприпаси за тях. В тази стратегия Европейският съвет подчерта необходимостта да се гарантира всеобхватен и последователен подход на политиката на сигурност и политиката за развитие.

КАТО ИЗРАЗЯВАТ пълната си ангажираност да поощряват всички аспекти на устойчивото развитие, включително опазването на околната среда и ефективното сътрудничество за борба срещу изменението на климата, продоволствената сигурност, както и ефективното насърчаване и изпълнение на международно признатите трудови и социални стандарти,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ значението на задълбочаването на отношенията и сътрудничеството в такива области като обратното приемане на лица, политиката за убежище и визовата политика, както и на съвместната работа по въпроси, свързани с миграцията и трафика на хора,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ ОТНОВО значението на търговията в двустранните отношения, и по-специално на търговията със суровини, и като наблюдават на своя ангажимент да се споразумеят по конкретни правила относно суровините в рамките на Подкомитета по търговия и инвестиции,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че разпоредбите на настоящото споразумение, които попадат в обхвата на част III, дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз, обвързват Обединеното кралство и Ирландия като отделни договарящи се страни, а не като част от Европейския съюз, освен ако Европейският съюз заедно с Обединеното кралство и/или Ирландия не уведомят съвместно Монголия, че Обединеното кралство или Ирландия се обвързва като част от Европейския съюз в съответствие с Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз. В случай че Обединеното кралство и/или Ирландия престане да бъде обвързано/а като част от Европейския съюз в съответствие с член 4а от Протокол № 21, Европейският съюз заедно с Обединеното кралство и/или Ирландия уведомяват незабавно Монголия за всяка промяна в своята позиция, като в такъв случай остават обвързани от разпоредбите на Споразумението поотделно. Същото се отнася и за Дания в съответствие с приложения към тези договори Протокол относно позицията на Дания,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своя ангажимент за засилване на съществуващите отношения с цел укрепване на сътрудничеството помежду си, както и общото си желание да консолидират, задълбочат и разнообразят своите отношения в области от взаимен интерес, основани на равнопоставеност, недискриминация и взаимна полза,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I ЕСТЕСТВО И ОБХВАТ

ЧЛЕН 1

Общи принципи

1. Зачитането на демократичните принципи и правата на човека, както са заложиени във Всеобщата декларация за правата на човека и други приложими международни инструменти за правата на човека, както и на принципа на върховенство на закона, е в основата на вътрешните и международните политики на двете страни и съставлява съществен елемент на настоящото споразумение.
2. Страните потвърждават своите споделени ценности, изразени в Хартата на ООН.
3. Страните потвърждават своята ангажираност да насърчават всички аспекти на устойчивото развитие, да си сътрудничат при справяне с предизвикателствата на изменението на климата и глобализацията и да допринасят за постигането на целите за развитие, договорени на международно равнище, включително на Целите на хилядолетието за развитие. Страните потвърждават своя ангажимент за високи стандарти в опазването на околната среда и за приобщаващи социални структури.
4. Страните потвърждават своя ангажимент към Парижката декларация от 2005 г. относно ефективността на помощта и са съгласни да засилят сътрудничеството си с цел да подобрят още повече постиженията в областта на развитието.
5. Страните потвърждават своята лоялност към принципите на добро управление, включително независимостта на съдебната власт и борбата срещу корупцията.

ЧЛЕН 2

Цели на сътрудничеството

С оглед на засилването на своите двустранни взаимоотношения страните се ангажират с поддържането на широкообхватен диалог и с насърчаване на по-нататъшното сътрудничество помежду си във всички сектори от взаимен интерес. По-конкретно техните усилия ще бъдат насочени към:

- а) установяване на сътрудничество по политически и икономически въпроси в рамките на всички съответни регионални и международни форуми и организации;
- б) установяване на сътрудничество в борбата срещу тежките престъпления, които пораждат безпокойство в международен план;
- в) установяване на сътрудничество за предотвратяване на разпространението на оръжия за масово унищожение и малки оръжия и леки въоръжения;

- г) взаимноизгодно развитие на търговията и инвестициите между страните; установяване на сътрудничество във всички търговски и свързани с инвестициите области от взаимен интерес с цел улесняване на търговските и инвестиционните потоци и предотвратяване и премахване на пречките пред търговията и инвестициите;
- д) установяване на сътрудничество в областта на правосъдието, свободата и сигурността, включително върховенството на закона и правното сътрудничество, защитата на данни, миграцията, незаконното превеждане през граница и трафика на хора, борбата срещу организираната престъпност, тероризма, международните престъпления, изпирането на пари и наркотичните вещества;
- е) установяване на сътрудничество във всички други сектори от взаимен интерес, и по-специално в сферата на макроикономическата политика и финансовите услуги, данъчното облагане и митниците, в това число и доброто управление в данъчната сфера, промишлената политика и МСП, информационното общество, аудиовизията и медиите, науката и технологиите, енергетиката, транспорта, образованието и културата, околната среда и природните ресурси, селското стопанство и развитието на селските райони, здравеопазването, трудовата заетост и социалните въпроси, както и статистиката;
- ж) засилване на участието и на двете страни в програми за подрегионално и регионално сътрудничество, отворени за участието на другата страна;
- з) укрепване на ролята и значимостта на всяка от двете страни в региона на другата;
- и) насърчаване на разбирателството между хората чрез сътрудничество между различни неправителствени организации, като например мозъчните тръстове, академичните общности, гражданското общество и медиите под формата на семинари, конференции, младежки обмен и други дейности;
- й) насърчаване на изкореняването на бедността в контекста на устойчивото развитие и постепенното интегриране на Монголия в световната икономика.

ЧЛЕН 3

Противодействие на разпространението на оръжия за масово унищожение и техните средства за доставка

1. Страните смятат, че разпространението на оръжия за масово унищожение и техните средства за доставка, както на държавни така и на недържавни образувания, представлява една от най-сериозните заплахи за международната стабилност и сигурност.
2. Ето защо страните се договарят да си сътрудничат и да допринасят за усилията за противодействие на разпространението на оръжия за масово унищожение и на техните средства за доставка чрез пълно спазване и прилагане на национално равнище на сегашните си задължения съгласно международните договори и споразумения за разоръжаване и неразпространение на оръжия и съгласно други международни задължения в тази област, като Резолюция 1540 на Съвета за сигурност на ООН. Страните се договарят, че настоящата разпоредба представлява съществен елемент от Споразумението.

3. Освен това страните се съгласяват да си сътрудничат и да допринасят за противодействие на разпространението на оръжия за масово унищожение и на техните средства за доставка като:
 - предприемат стъпки, по целесъобразност, за подписване, ратифициране или присъединяване към всички други приложими международни инструменти и за цялостното им прилагане;
 - създадат ефективна система за национален контрол на износа, посредством която да се контролират износът и транзитното преминаване на стоки, свързани с ОМУ, включително контрол, свързан с ОМУ, на крайното потребление на технологии с възможна двойна употреба, и в която са предвидени ефективни санкции при нарушаване на контрола на износа.
4. Страните се договарят да установят редовен политически диалог, който ще съпровожда и консолидира тези елементи. Такъв диалог може да се провежда на регионална основа.

ЧЛЕН 4

Малки оръжия и леки въоръжения

1. Страните признават, че незаконното производство, прехвърляне и движение на малки оръжия и леки въоръжения, включително боеприпасите за тях, както и прекаленото им натрупване, лошото управление, неподходящо охраняваните оръжейни запаси и неконтролираното разпространение продължават да представляват сериозна заплаха за мира и международната сигурност.
2. Страните се договарят да спазват и изцяло да изпълняват съответните си задължения за справяне с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения, включително боеприпасите за тях, съгласно действащите международни споразумения и резолюциите на Съвета за сигурност на ООН, както и своите ангажименти в рамките на други международни инструменти, приложими в тази област, като Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с МОЛВ във всичките ѝ аспекти.
3. Страните се ангажират да си сътрудничат и да осигуряват координиране, допълване и синергия в усилията си за справяне с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения, включително боеприпасите за тях, на глобално, регионално, подрегионално и национално равнище, и се съгласяват да установят редовен политически диалог, който ще придружава и консолидира това начинание.

ЧЛЕН 5

Тежки престъпления с международно измерение

(Международният наказателен съд)

1. Страните потвърждават, че най-тежките престъпления, пораждащи безпокойство сред международната общност като цяло, не трябва да остават ненаказани и че трябва да се гарантира тяхното ефективно преследване, като се предприемат мерки на национално и международно равнище по целесъобразност, включително на равнището на Международния наказателен съд. Страните считат, че създаването на ефективно функциониращ международен наказателен съд представлява значим принос за постигането на световен мир и справедливост.
2. Страните се договарят да си сътрудничат и по целесъобразност да предприемат необходимите мерки с цел да подкрепят изцяло универсалността и целостта на Римския статут и свързаните с него инструменти и се договарят да засилят своето сътрудничество в рамките на Международния наказателен съд. Страните се ангажират да изпълняват Римския статут и да предприемат необходимите стъпки за ратифициране на свързаните с него инструменти (като Споразумението за привилегиите и имунитетите на Международния наказателен съд).
3. Страните са съгласни, че диалогът между тях по тези въпроси би бил полезен.

ЧЛЕН 6

Сътрудничество в борбата с тероризма

1. Страните, като потвърждават значението на борбата срещу тероризма, и в съответствие с приложимите международни конвенции, включително международното хуманитарно право и правата на човека, както и в съответствие със своето съответно законодателство и подзаконова уредба, и като отчитат Глобалната стратегия за противодействие на тероризма на ООН, съдържаща се в Резолюция № 60/288 на Общото събрание на ООН от 8 септември 2006 г., се договарят да си сътрудничат за предотвратяването и неутрализирането на терористични актове.
2. Страните правят това по-специално:
 - а) в рамката на цялостното изпълнение на резолюции № 1373 и № 1267 на Съвета за сигурност на ООН и последвалите резолюции, включително № 1822, както и други приложими резолюции на ООН, и съответните си задължения, произтичащи по други приложими международни конвенции и инструменти;
 - б) посредством обмен на информация за терористи, терористични групи и поддържащите ги мрежи в съответствие с международното и националното право;
 - в) посредством обмен на мнения относно средствата и методите, използвани за борба с тероризма, включително в техническите области и обучението и посредством обмен на опит по отношение на предотвратяването на тероризма.
 - г) посредством сътрудничество за задълбочаване на международния консенсус относно борбата срещу тероризма, включително правната дефиниция за терористични актове, и по-специално посредством работа за постигане на споразумение по Всеобхватната конвенция срещу международния тероризъм;
 - д) посредством обмен на най-добри практики в областта на защитата на правата на човека в борбата с тероризма;
 - е) като ефективно изпълняват и укрепват своето сътрудничество в борбата срещу тероризма в контекста на АСЕМ.

ДЯЛ II
ДВУСТРАННО, РЕГИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЧЛЕН 7

Сътрудничество между Монголия и ЕС относно принципи, норми и стандарти

1. Страните се договарят да постигнат европейските общи принципи, норми и стандарти в Монголия и да си сътрудничат в насърчаването на обмен на информация и опит с оглед на тяхното въвеждане и прилагане.
2. Страните се стремят да засилят диалога и сътрудничеството между своите органи по въпроси, свързани със стандартизацията, което според договореното между страните може да включва създаването на рамка за сътрудничество, която да улесни обмена на експерти, информация и експертен опит.

ЧЛЕН 8

Сътрудничество в регионални и международни организации

1. Страните се ангажират да обменят становища и да си сътрудничат в рамките на регионалните и международните форуми и организации, включително ООН и нейните агенции, програми и органи, Световната търговска организация (СТО), Договора за приятелство и сътрудничество и срещата „Азия—Европа“ (АСЕМ).
2. Страните също така се договарят да насърчават сътрудничеството между мозъчните тръстове, академичните среди, неправителствените организации и медиите в областите, обхванати от настоящото споразумение. Това сътрудничество може по-специално да включва организирането на схеми за обучение, работни ателиета и семинари, обмен на експерти, обучение и други действия, договорени между страните.

ЧЛЕН 9

Регионално и двустранно сътрудничество

1. Двете страни се договарят за всяка област на диалог и сътрудничество по настоящото споразумение, и като отдават подобаващо внимание на въпросите на двустранно сътрудничество, да провеждат съответните дейности на двустранно или регионално равнище или в съчетание на двете рамки. При избора на подходяща рамка страните ще се стремят да постигнат оптимален ефект и да засилят участието на всички заинтересовани страни, като в същото време използват по възможно най-добър начин наличните ресурси, отчитат осъществимостта от политическа и институционална гледна точка и осигуряват съгласуваност с други дейности, в които участват Европейският съюз и други партньори от АСЕМ.
2. Страните могат, когато е подходящо, да вземат решение за разширяване на финансовата подкрепа за дейности за сътрудничество в области, обхванати от

Споразумението или свързани с него, съгласно своите съответни финансови процедури и ресурси.

ДЯЛ III
СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ

ЧЛЕН 10

Общи принципи

1. Основната цел на сътрудничеството за развитие е намаляване на бедността за постигане на Целите на хилядолетието за развитие в контекста на устойчиво развитие и интегриране в световната икономика. Страните се договарят да провеждат редовен диалог относно сътрудничеството за развитие в съответствие със своите приоритети и областите от взаимен интерес.
2. Стратегиите за сътрудничество за развитие на страните целят, наред с другото:
 - а) насърчаване на човешкото и социалното развитие;
 - б) постигане на устойчив икономически растеж;
 - в) насърчаване на устойчивостта на околната среда, нейното възстановяване и най-добрите практики в областта, както и опазване на природните ресурси;
 - г) предотвратяване и преодоляване на последиците от изменението на климата;
 - д) подкрепа за политики и инструменти, насочени към по-нататъшното интегриране в световната икономика и международната система за търговия;
 - е) следване на процеси, съобразени с принципите на Парижката декларация за ефективност на помощта, с Плана за действие от Акра и други международни ангажименти, целящи по-добро предоставяне и по-голяма ефективност на помощта.

ЧЛЕН 11

Икономическо развитие

1. Страните се стремят да насърчават балансирания икономически растеж, намаляването на бедността и отслабването на социално-икономическите различия.
2. Страните потвърждават своя ангажимент за постигане на Целите на хилядолетието за развитие и следва да потвърдят своя ангажимент към Парижката декларация за ефективност на помощта от 2005 г.
3. Споразумението следва да се стреми да обхване и ангажименти относно социалните и екологичните аспекти на търговията, потвърждавайки, че търговията следва да насърчава устойчивото развитие във всичките му измерения и да насърчава оценяването на икономическото, социалното и екологичното въздействие на търговията.

ЧЛЕН 12

Социално развитие

1. Страните се стремят да подчертаят необходимостта от взаимно утвърждаващи се икономически и социални политики, да изтъкнат ключовата роля на създаването на възможности за достоен труд и да ангажират страните да подкрепят социалния диалог.
2. Страните се стремят да допринесат за ефективното прилагане на основните трудови стандарти на Международната организация на труда (МОТ) и да засилят сътрудничеството по въпроси на заетостта и по социални въпроси.
3. Освен това страните се стремят да насърчават политики, целящи гарантиране на наличност и доставки на храна за населението и на фураж за животновъдството по начин, съобразен с околната среда и с устойчивото развитие.

ЧЛЕН 13

Околна среда

1. Страните потвърждават необходимостта от високо равнище на опазване на околната среда и съхраняване и управление на природните ресурси и биологичното разнообразие, включително на горите, като част от усилията за постигане на устойчиво развитие.
2. Страните се стремят да насърчават ратифицирането, изпълнението и съблюдаването на многостранните екологични споразумения в областта на околната среда.
3. Страните се стремят да засилят сътрудничеството по глобални въпроси на околната среда, и по-специално изменението на климата.

ДЯЛ IV
СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

ЧЛЕН 14

Общи принципи

1. Страните се ангажират в диалог относно двустранни и многостранни търговски и свързани с търговията въпроси с цел засилване на двустранните търговски отношения и подобряване на многостранната търговска система.
2. Страните се ангажират да насърчават развитието и разнообразяването на своя реципрочен търговски обмен до възможно най-висока степен и в тяхна взаимна полза. Те се ангажират да постигнат подобрени условия за достъп до пазара, работейки в посока премахване на бариерите пред търговията, по-конкретно чрез навременно премахване на нетарифните ограничения и чрез вземане на мерки за подобряване на прозрачността, отчитайки работата, извършена в тази област от международните организации.
3. Като признават, че търговията играе крайно необходима роля за развитието и че подпомагането под формата на схеми за търговски преференции е доказало своята полза за развиващите се държави, страните се стремят да засилят консултациите си относно такова подпомагане при пълно съобразяване със СТО.
4. Страните се информират взаимно относно развитието на търговската политика и свързаните с търговията политики, като например селскостопанската политика, политиката за безопасност на храните, политиката за потребителите и политиката за околната среда.
5. Страните насърчават диалога и сътрудничеството с цел развитие на своите търговски и инвестиционни отношения, включително разрешаването, наред с други въпроси, на търговските проблеми в областите, посочени в членове 10—27.

ЧЛЕН 15

Санитарни и фитосанитарни въпроси

1. Страните си сътрудничат по въпроси, свързани с безопасността на храните, и по санитарни и фитосанитарни въпроси с цел защита на живота и здравето на хората, животните и растенията на територията на страните.
2. Страните обсъждат и обменят информация относно своите съответни мерки, както е посочено в Споразумението на СТО за санитарните и фитосанитарните мерки (SPS), Международната конвенция за защита на растенията (IPPC), Международното бюро по епизоотии (OIE) и Комисията „CODEX Alimentarius“ (Codex).
3. Страните се договарят да засилят взаимното разбирателство и сътрудничеството по санитарни и фитосанитарни въпроси и по въпроси, свързани с хуманното отношение към животните. Това изграждане на капацитет следва да бъде конкретно насочено към нуждите на всяка страна и да

се провежда с цел подпомагане на дадена страна да спазва правната рамка на другата страна.

4. Страните своевременно установяват диалог по санитарни и фитосанитарни въпроси по искане на една от страните за разглеждане на проблематика, свързана със санитарни и фитосанитарни въпроси и други спешни въпроси по настоящия член.

ЧЛЕН 16

Технически пречки пред търговията (ТПТ)

Страните насърчават използването на международните стандарти и си сътрудничат и обменят информация относно стандартите, процедурите за оценка на съответствието и техническите правила, особено в рамките на Споразумението на СТО относно техническите пречки пред търговията (ТПТ).

ЧЛЕН 17

Митническо сътрудничество

1. Страните ще обърнат особено внимание на повишаването на сигурността и безопасността на международната търговия, включително на транспортните услуги, на ефективното и ефикасното правоприлагане, осъществявано от митническите органи по отношение на правата върху интелектуалната собственост, и на гарантирането на балансиран подход между улесняването на търговията и борбата срещу измамите и нередностите.
2. Без да се засягат други форми на сътрудничество, предвидени в настоящото споразумение, страните заявяват своя интерес към възможността за сключване в бъдеще на протоколи за митническо сътрудничество и за взаимно подпомагане в границите на институционалната рамка, определена в настоящото споразумение.

ЧЛЕН 18

Улесняване на търговията

Страните обменят опит и проучват възможностите за опростяване на процедурите за внос, износ, транзит и други митнически процедури, повишават прозрачността на митническите и търговските правила, развиват митническо сътрудничество и ефективни механизми за административна взаимопомощ и се стремят към съответствие на възгледите и съвместни действия в контекста на съответните международни инициативи, в това число и улесняването на търговията.

ЧЛЕН 19

Инвестиции

Страните насърчават по-голям приток на инвестиции чрез установяването на атрактивна и стабилна среда за реципрочни инвестиции посредством последователен диалог, целящ насърчаване на разбирателството и сътрудничеството по въпросите на инвестирането, проучване на административните механизми за улесняване на инвестиционните потоци и насърчаване на стабилни, прозрачни, открити и недискриминационни правила за инвеститорите.

ЧЛЕН 20

Политика в областта на конкуренцията

Страните насърчават ефективното въвеждане и прилагане на правилата за конкуренция и разпространението на информация с цел да се насърчи прозрачността и правната сигурност за предприятията, опериращи на пазарите им. Страните обменят възгледи относно въпросите, свързани с практики, нарушаващи конкуренцията, които могат да засегнат неблагоприятно двустранните търговски и инвестиционни потоци.

ЧЛЕН 21

Услуги

Страните установяват последователен диалог, насочен по-специално към обмен на информация относно съответните им регулаторни среди, насърчаване на достъпа до пазарите на другата страна, насърчаване на достъпа до източници на капитал и технологии, както и стимулиране на търговията с услуги между двата региона и на пазарите на трети държави.

ЧЛЕН 22

Движение на капитали

Страните се стремят да улесняват движението на капитал с цел да съдействат за постигане на целите на споразумението.

ЧЛЕН 23

Държавни поръчки

Страните се стремят към въвеждането на процедурни правила, включително подходящи разпоредби за прозрачност и обжалване, които подкрепят установяването на ефективна система за обществени поръчки, насърчаваща оптималното съотношение между качество и разходи при обществените поръчки и улесняване на международната търговия.

Страните работят за постигането на реципрочно отваряне на своите пазари за обществени поръчки с цел извличане на взаимни ползи.

ЧЛЕН 24

Прозрачност

Страните признават важността на прозрачността и на надлежния ред в управлението на своите законови и подзаконови разпоредби, свързани с търговията, и за тази цел потвърждават своите ангажименти, установени в член X от ГАТТ (1994 г.) и член III от ГАТС.

ЧЛЕН 25

Суровини

1. Страните се договарят да засилят сътрудничеството и да поощряват взаимното разбирателство помежду си в областта на суровините.
2. Това сътрудничество и поощряване на взаимното разбирателство следва да обхваща въпроси като нормативната рамка за секторите на суровините (включително управление на постъпленията от минното дело за социално-икономическото развитие и разпоредбите за опазване на околната среда и безопасност във връзка с минното дело и секторите на суровините), както и търговията със суровини. С оглед на засилване на сътрудничеството и взаимното разбирателство всяка една от страните може да поиска провеждането на специални срещи, свързани със суровините.
3. Страните признават, че установяването на среда, която е прозрачна, недискриминационна, не позволява нарушаване на конкуренцията и е основана на правила, е най-добрият начин за създаване на благоприятна среда за преки чуждестранни инвестиции в производството и търговията със суровини.
4. Страните, като отчитат съответните си икономически политики и цели и с оглед на насърчаването на търговията, се договарят да поощряват сътрудничеството в премахването на пречките пред търговията със суровини.
5. По искане на една от страните всеки въпрос, свързан с търговията със суровини, може да бъде повдигнат и обсъждан по време на заседанията на Съвместния комитет и на Подкомитета, които имат правомощия да вземат решения по този въпрос в съответствие с член 56 и в съответствие с принципите, изложени в параграфите по-горе.

ЧЛЕН 26

Регионална политика

Страните насърчават регионалната политика за развитие.

ЧЛЕН 27

Защита на интелектуалната собственост

1. Страните потвърждават отново голямата важност, която придават на защитата на правата върху интелектуалната собственост, и се ангажират да въведат подходящи мерки с оглед да гарантират подходяща и ефективна защита и прилагане на тези права, и по-специално във връзка с нарушаването на правата върху интелектуалната собственост.

Освен това страните се договарят да сключат възможно най-скоро двустранно споразумение относно географските указания.

2. Страните обменят информация и опит по такива въпроси като практика, поощряване, разпространение, рационализация, управление, хармонизация, защита и ефективно прилагане на правата върху интелектуална собственост, предотвратяване на нарушаването на тези права, борба срещу фалшификацията и пиратството, по-конкретно чрез митническо сътрудничество и други подходящи форми на сътрудничество, както и създаването и укрепването на организации за контрол и защита на тези права. Страните си оказват подкрепа за постигането на по-добра защита, използване и търговска реализация на интелектуалната собственост въз основа на европейския опит, както и за насърчаване на разпространението на свързани с тези въпроси опит и знания.

ЧЛЕН 28

Подкомитет за търговия и инвестиции

1. Създава се Подкомитет за търговия и инвестиции.
2. Подкомитетът подпомага Съвместния комитет в изпълнението на неговите задачи и се занимава с всички области, обхванати от настоящия дял.
3. Подкомитетът изработва своя процедурен правилник.

ДЯЛ V
СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО, СВОБОДАТА И
СИГУРНОСТТА

ЧЛЕН 29

Върховенство на закона и правно сътрудничество

1. При сътрудничеството си в сферата на правосъдието, свободата и сигурността страните придават особено значение на консолидирането на върховенството на закона и укрепването на институциите на всички равнища в сферата на правоприлагането, и по-специално на правораздаването.
2. Сътрудничеството между страните ще обхваща също така взаимен обмен на информация относно правните системи и законодателството. Страните се стремят да развият правна взаимопомощ в границите на съществуващата правна рамка.

ЧЛЕН 30

Защита на личните данни

1. Страните се договарят да си сътрудничат за подобряване на равнището на защита на личните данни до най-високите международни стандарти, като тези, които се съдържат например в Насоките на ООН за регулиране на компютризирани досиета с лични данни (Резолюция 45/95 на Общото събрание на ООН от 14 декември 1990 г.).
2. Сътрудничеството за защитата на лични данни може да включва, *inter alia*, техническа помощ под формата на обмен на информация и експертен опит.

ЧЛЕН 31

Сътрудничество в областта на миграцията

1. Страните установяват сътрудничество, насочено към предотвратяването на незаконната имиграция и незаконното присъствие на физически лица, които са техни граждани, на територията на другата страна.
2. В рамката на сътрудничеството за предотвратяване на незаконната имиграция страните се договарят да приемат обратно без неоснователно забавяне свои граждани, които не отговарят или вече не отговарят на действащите условия за влизане, престой или пребиваване на територията на другата страна. За целта страните ще осигуряват съответните документи за самоличност на своите граждани. Когато лицето, което трябва да бъде прието обратно, не притежава никакъв документ за самоличност или други доказателства за своята националност, компетентното дипломатическо или консулско представителство на засегнатата държава членка или на Монголия, след искане от Монголия или от засегнатата държава членка, предприема необходимото, за да интервюира лицето с цел да се установи неговата националност.
3. Посредством съответните инструменти за двустранно сътрудничество ЕС ще подкрепя финансово изпълнението на тази договореност.
4. Страните се договарят, при поискване от една от страните, да водят преговори за споразумение между ЕС и Монголия, което да урежда конкретните задължения за обратно приемане на собствени граждани, включително задължение за обратно приемане на граждани на други държави и лица без гражданство.

ЧЛЕН 32

Сътрудничество в борбата срещу незаконните наркотици

1. Страните си сътрудничат, за да гарантират балансиран подход посредством ефективна координация между компетентните органи, включително органите в секторите на здравеопазването, правосъдието, митниците и вътрешните работи, както и други съответни сектори, с цел да се намали предлагането, трафикът и търсенето на незаконни наркотици, при надлежно отчитане на правата на човека. Това сътрудничество е насочено също така към намаляване на вредата от наркотиците, към справяне с производството, трафика и употребата на синтетични наркотици, както и към постигане на по-ефективно предотвратяване на отклоняването на химически прекурсори, използвани за незаконното производство на наркотици и психотропни вещества.
2. Страните се договарят относно средствата за сътрудничество за постигането на тези цели. Действията се основават на общоприети принципи в съответствие с приложимите международни конвенции, Политическата декларация и Специалната декларация за водещите принципи за намаляване на търсенето на наркотици, приети на 20-та Специална сесия по наркотиците на Общото събрание на ООН, проведена през юни 1998 г., и с Политическата

декларация и Плана за действие, приети на 52-та сесия на Комисията по наркотичните вещества към ООН през март 2009 г.

3. Сътрудничеството между страните обхваща техническа и административна помощ по-конкретно в следните области: изготвяне на национално законодателство и политики, създаване на национални институции и информационни центрове, подкрепа за усилията на гражданското общество в областта на наркотиците и усилията за намаляване на търсенето на наркотици и вредата от тях, обучение на персонал; изследвания, свързани с наркотиците; и предотвратяване на отклоняването на химически прекурсори, използвани за незаконното производство на наркотици и психотропни вещества. Страните могат да договорят включването и на други области на сътрудничество.

ЧЛЕН 33

Сътрудничество в борбата с организираната престъпност и корупцията

Страните се договарят да си сътрудничат в борбата с организираната престъпност и икономическите и финансовите престъпления, както и с корупцията. Това сътрудничество цели по-специално прилагане и насърчаване на съответните международни стандарти и инструменти, като Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и придружаващите я протоколи и Конвенцията на ООН срещу корупцията.

ЧЛЕН 34

Сътрудничество в борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма

1. Страните се договарят, че е необходимо да работят и да си сътрудничат за предотвратяване на използването на техните финансови системи и определени дейности и професии извън финансовия сектор за изпиране на приходите от всички престъпни дейности като трафик на наркотици и корупция.

2. Двете страни се договарят да насърчават техническата и административната подкрепа за разработването и прилагането на нормативни разпоредби и ефективното функциониране на механизми за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. По-специално сътрудничеството позволява обмена на информация в рамките на съответните законодателства и приемането на подходящи стандарти за борба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, равностойни на тези, приети от Съюза и съответните международни органи, действащи в тази област, като например Специалната група за финансови действия (FATF).

ДЯЛ VI
СЪТРУДНИЧЕСТВО В ДРУГИ СЕКТОРИ

ЧЛЕН 35

Сътрудничество в областта на правата на човека

1. Страните се договарят да си сътрудничат в насърчаването и ефективната защита на правата на човека, включително по отношение на ратифицирането и прилагането на международните инструменти за правата на човека.
2. Това сътрудничество може да включва *inter alia*:
 - а) подкрепа за разработването и изпълнението на национални планове за действие в областта на правата на човека;
 - б) насърчаване на правата на човека и образование в тази област;
 - в) укрепване на националните и регионалните институции, свързани с правата на човека;
 - г) установяване на съдържателен и широкообхватен диалог за правата на човека;
 - д) засилване на сътрудничеството в рамките на институциите на ООН за правата на човека.

ЧЛЕН 36

Сътрудничество в областта на финансовите услуги

1. Страните се договарят да постигнат по-близки общи правила и стандарти и да засилят сътрудничеството за усъвършенстване на счетоводните, надзорните и регулаторните системи в банковото и застрахователното дело и други области на финансовия сектор.
2. В рамките на двустранното сътрудничество в съответствие с ГАТС и документа на СТО за Договореност относно задълженията в областта на финансовите услуги страните си сътрудничат за развитието на правната регулаторна рамка, инфраструктурата и човешките ресурси, както и за въвеждането на корпоративно управление и на международните счетоводни стандарти на капиталовия пазар на Монголия.

ЧЛЕН 37

Диалог относно икономическата политика

1. Страните се договарят да си сътрудничат в насърчаването на обмена на информация относно своите икономически тенденции и политики, както и в обмена на опит при координирането на икономическите политики в контекста на регионалното икономическо сътрудничество и интеграция.
2. Страните се стремят да задълбочат диалога между своите компетентни органи по икономически въпроси, които, както е договорено между страните,

могат да включват области като парична политика, фискална политика, включително данъчно облагане на предприятията, публични финанси, както и макроикономическо стабилизиране и външен дълг.

3. Страните си сътрудничат и поощряват взаимното разбирателство помежду си в областта на икономическата диверсификация и развитието на промишлеността.

ЧЛЕН 38

Добро управление в данъчната област

С оглед на укрепването и развитието на икономическите дейности, отчитайки същевременно необходимостта от разработване на подходяща регулаторна рамка, страните признават и се ангажират да прилагат принципите на добро управление в областта на данъчното облагане, одобрени от държавите членки на равнище ЕС. За тази цел и без да се нарушават правомощията на Съюза и на държавите членки страните ще подобрят международното сътрудничество в данъчната област, ще улеснят събирането на законно дължимите данъци и ще разработят мерки за ефективно прилагане на посочените по-горе принципи.

ЧЛЕН 39

Сътрудничество в областта на индустриалната политика и МСП

Страните, отчитайки респективните си икономически политики и цели, се договарят да насърчават сътрудничеството в индустриалната политика във всички считани за подходящи области с оглед подобряване на конкурентоспособността на малките и средни предприятия *inter alia* и чрез:

- а) обмен на информация и опит относно създаването на рамкови условия за малките и средните предприятия с цел подобряване на тяхната конкурентоспособност;
- б) насърчаване на контактите между икономическите оператори, поощряване на съвместните инвестиции и създаване на съвместни предприятия и информационни мрежи, по-конкретно чрез съществуващите хоризонтални програми на Европейския съюз, стимулиране по-специално на трансфера на интелектуални и материални технологии между партньорите;
- в) предоставяне на информация, стимулиране на иновациите и обмен на добри практики за достъп до финансиране, включително за малките и средните предприятия;
- г) улесняване и подкрепа за съответните дейности, установени от частните сектори на двете страни;
- д) насърчаване на достойните условия на труд, корпоративната социална отговорност и отчетността и стимулиране на отговорни бизнес практики, включително устойчиво потребление и производство. Това сътрудничество следва също така да отчита елементи в интерес на потребителите, като например информация за продукта и ролята на потребителя на пазара;

- е) съвместни изследователски проекти в определени индустриални области и сътрудничество относно стандартите и процедурите за оценка на съвместимостта и техническо законодателство по взаимна договореност;
- ж) подкрепа чрез предоставянето на информация относно техники и технологии за модернизиране на пречиствателните съоръжения за отпадни води от обработката на кожи;
- з) обмен на информация и съвети относно партньори и възможности за сътрудничество в сферата на търговията и инвестициите посредством съществуващите мрежи на страните, достъпни за другата страна;
- и) подкрепа за сътрудничеството между частния бизнес на двете страни, и по-специално между МСП;
- й) обмисляне на възможността за провеждане на преговори по допълнително споразумение за обмен на информация, работни семинари относно засилване на сътрудничеството и други инициативи за популяризиране между МСП на двете страни;
- к) предоставяне на информация относно техническа помощ за износа на хранителни и селскостопански продукти на европейския пазар в рамките на преференциалната система на Европейския съюз.

ЧЛЕН 40

Туризм

1. Водени от Етичния кодекс за туризма на Световната туристическа организация и от принципите на устойчивост, на които се основава инициативата „Местен дневен ред 21”, страните се стремят да засилят обмена на информация и да установят добри практики с цел да гарантират балансирано и устойчиво развитие на туризма.
2. Страните се договарят да развият сътрудничество относно опазването и оптималното използване на потенциала на природното и културното наследство, преодоляването на отрицателните последици от туризма и укрепването на положителния принос на туристическия сектор за устойчивото развитие на местните общности, включително като развият екотуризъм при зачитане на интегритета и интересите на местните и коренните общности и като подобряват обучението в туристическата индустрия.

ЧЛЕН 41

Информационно общество

1. Като признават, че информационните и комуникационните технологии са ключов елемент на съвременния живот и са от изключително значение за икономическото и социалното развитие, страните се стремят да обменят своите възгледи относно съответните си политики в тази област с цел насърчаване на икономическото развитие.
2. Сътрудничеството в тази област, *inter alia*, се съсредоточава върху:
 - а) участие във всеобхватния регионален диалог относно различните аспекти на информационното общество, по-конкретно относно политиките и

нормативната уредба за електронните комуникации, включително универсалната услуга, лицензирането и общите разрешителни, неприкосновеността на личния живот и защитата на личните данни, както и независимостта и ефикасността на регулаторния орган;

- б) взаимосвързаност и оперативна съвместимост на мрежите и услугите на страните и в Азия;
- в) стандартизация и разпространение на нови информационни и комуникационни технологии;
- г) насърчаване на научноизследователското сътрудничество между страните в областта на информационните и комуникационните технологии;
- д) сътрудничество в областта на цифровата телевизия, в това число обмен на опит за нейното въвеждане, регулаторни аспекти, и по-специално управление на честотния спектър и научни изследвания;
- е) сътрудничество по съвместни изследователски проекти в областта на информационните и комуникационните технологии;
- ж) аспекти на сигурността на информационните и комуникационните технологии, както и борба с киберпрестъпността;
- з) оценяване на съответствието на телекомуникационните технологии, включително на радиооборудването;
- и) сътрудничество относно разработването на широколентова мрежа;
- й) обмен на информация относно политиката на конкуренция в областта на информационните и комуникационните технологии.

ЧЛЕН 42

Аудиовизия и медии

Страните ще насърчават, подкрепят и улесняват обмена, сътрудничеството и диалога между компетентните си институции и участници в областта на аудиовизията и медиите. Те се договарят да установят редовен диалог за политиката в тези области.

ЧЛЕН 43

Научно и технологично сътрудничество

1. Страните се договарят да си сътрудничат в сферата на научноизследователската и развойната дейност (НИРД) в области от общ интерес и във взаимна полза.
2. Целите на такова сътрудничество са:
 - а) насърчаване на обмена на информация и ноу-хау в сферата на науката и технологиите, включително относно изпълнението на политики и програми;
 - б) насърчаване на изследователските партньорства между научните среди, изследователските центрове, университетите и индустрията на страните;
 - в) насърчаване на обучението и мобилността на изследователите;

г) насърчаване на участието на съответните си институции за висше образование, изследователски центрове и промишленост, в това число малките и средните предприятия, в програмите за НИРД на другата страна.

3. Сътрудничеството може да приеме формата на съвместни изследователски проекти и обмен, срещи и обучение на изследователи чрез международни схеми за обучение и мобилност и програми за обмен, като се осигурява максимално разпространение на резултатите от изследванията, обученията и най-добрите практики.

4. Тези дейности за сътрудничество се осъществяват в съответствие със законовите и подзаконовите разпоредби на двете страни. Те се основават на принципите на реципрочност, справедливо отношение и взаимна полза и гарантират подходяща защита на интелектуалната собственост.

5. Страните се договарят да полагат всички усилия за повишаване на осведомеността на обществеността относно възможностите, предоставяни по съответните им програми за научно и технологично сътрудничество.

ЧЛЕН 44

Енергетика

1. Страните се стремят да засилят сътрудничеството в енергийния сектор с цел:

а) повишаване на енергийната сигурност, включително посредством диверсификация на енергийните доставки и развитие на нови, устойчиви, новаторски и възобновяеми форми на енергия, включително, наред с другото, биогорива и биомаса, вятърна и слънчева енергия, както и производство на енергия от водни източници, и оказване на подкрепа за разработването на подходящи рамки на политиката за създаването на благоприятни условия за инвестиции и справедлива конкурентна среда за възобновяема енергия и интегрирането ѝ в съответните области на политиката;

б) постигане на рационално използване на енергията, за което да допринасят и търсенето, и предлагането, като се насърчава енергийната ефективност при производството, преноса, разпределението и крайното потребление на енергия;

в) насърчаване на прилагането на международно признатите стандарти за ядрена безопасност, сигурност, неразпространение и гаранции;

г) насърчаване на трансфера на технологии, насочени към устойчивото производство и използване на енергия;

д) поощряване на изграждането на капацитет и на инвестициите в тази област въз основа на прозрачни и недискриминационни правила, съвместими с пазара.

2. За целта страните се договарят да насърчават контактите и съвместната научноизследователска дейност от взаимна полза за страните, по-конкретно чрез съответните регионални и международни рамки. Във връзка с член 43 и заключенията от Световната среща на върха за устойчиво развитие, проведена в Йоханесбург през 2002 г., страните подчертават необходимостта да се разгледат връзките между достъпа до енергийни услуги на приемливи цени и устойчивото развитие. Тези дейности могат да бъдат насърчавани в сътрудничество с Инициативата на Европейския съюз в областта на енергетиката, стартирана на Световната среща на върха за устойчиво развитие.

3. Търговията с ядрени материали ще се осъществява в съответствие с разпоредбите на Договора за създаването на Европейската общност за атомна енергия. Ако е необходимо, търговията с ядрени материали е предмет на разпоредбите на специално споразумение, което трябва да бъде сключено между Европейската общност за атомна енергия и Монголия.

ЧЛЕН 45

Транспорт

1. Страните се договарят да си сътрудничат в съответните области на транспортната политика за подобряване на възможностите за инвестиции и движението на стоки и пътници, поощряване на авиационната безопасност и сигурност, борба с пиратството, опазване на околната среда и повишаване на ефективността на транспортните си системи.

2. Целта на сътрудничеството между страните в тази област е насърчаването на:

а) обмен на информация относно транспортните им политики и практики, особено по отношение на градския, селския, авиационния транспорт, транспортната логистика, взаимосвързаността и оперативната съвместимост на комбинираните транспортни мрежи, както и управлението на пътищата, железопътните линии и летищата;

б) въпроси, свързани със спътниковата навигация с акцент върху въпроси от взаимна полза, свързани с регулаторната среда, промишлеността и развитието на пазара. С оглед на това ще бъде обърнато внимание на европейските системи за спътникова навигация EGNOS и Галилео;

в) диалог в областта на въздушните транспортни услуги с цел проучване на развитието на отношенията в сфери като авиационна безопасност, сигурност, околна среда, управление на въздушния трафик, прилагане на законодателството за конкуренция и икономическите правила на авиационната промишленост, с цел да се окаже подкрепа за нормативното сближаване и отстраняването на пречките пред осъществяването на бизнес отношения. Следва допълнително да се насърчават проекти от взаимен интерес за сътрудничество в областта на гражданската авиация. На тази основа страните ще проучат възможността за по-тясно сътрудничество в областта на гражданската авиация;

г) намаляване на емисиите на парникови газове от транспортния сектор;

д) прилагане на стандартите за сигурност, безопасност и опазване на околната среда, особено по отношение на авиацията, в съответствие със съответните международни конвенции;

е) сътрудничество в рамките на съответните международни форуми, насочено към гарантиране на по-добро правоприлагане на международните разпоредби и постигане на целите, заложи в настоящия член.

ЧЛЕН 46

Образование и култура

1. Страните се договарят да насърчат сътрудничество помежду си в сферата на образованието и културата, което надлежно зачита техните различия, с цел да засилят взаимното разбирателство и познаването на съответните си култури. За тази цел страните ще подкрепят и насърчават дейностите на своите културни институти и гражданското общество.
2. Страните се стремят да вземат подходящи мерки за насърчаване на културния обмен и да провеждат съвместни инициативи в различни културни сфери, включително да си сътрудничат за опазване на културното наследство при зачитане на културното многообразие.
3. Страните се договарят да се консултират и да си сътрудничат в рамките на съответните международни форуми, като ЮНЕСКО, за постигане на общи цели, насърчаване на културното многообразие и защита на културното наследство. По отношение на културното многообразие страните също така се договарят да насърчават ратифицирането и прилагането на Конвенцията на ЮНЕСКО за защита и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, приета на 20 октомври 2005 г.
4. Освен това страните поставят акцент върху мерки, насочени към създаването на връзки между съответните им специализирани агенции и насърчаването на обмена на информация, ноу-хау, студенти, експерти, младежи и специалисти, работещи с младежи, както и технически ресурси, като се възползват от възможностите, предоставяни от програмите на Европейския Съюз в Азия в областта на образованието и културата, както и от опита, който двете страни са придобили в тази област. Двете страни се договарят също така да насърчават изпълнението на съответните програми за висше образование, като програмата Erasmus Mundus, с цел да се насърчат сътрудничеството и модернизацията на висшето образование и да се поощри академичната мобилност.

ЧЛЕН 47

Околна среда, изменение на климата и природни ресурси

1. Страните са съгласни, че е необходимо да се съхраняват и управляват по устойчив начин природните ресурси и биологичното разнообразие като основа за развитието на настоящите и бъдещите поколения.
2. Страните се договарят сътрудничеството в тази област да насърчава опазването и подобряването на околната среда като част от усилията за постигане на устойчиво развитие. Във всички дейности, предприемани от страните по настоящото споразумение, се отчитат резултатите от Световната среща на високо равнище относно устойчивото развитие и изпълнението на съответните многостранни споразумения в областта на околната среда.
3. Страните се договарят да си сътрудничат в областта на изменението на климата за адаптиране към отрицателните последици, свързани с него, за намаляване на емисиите от парникови газове и за насочване на своите

икономики към устойчив нисковъглероден растеж. В този контекст страните ще разгледат използването на механизмите на пазара на въглеродни емисии.

4. Страните се договарят да си сътрудничат с оглед на укрепването на взаимната ефективност на търговските политики и политиките за околната среда, както и включването на съображенията, свързани с околната среда, във всички сектори на сътрудничество.

5. Страните се стремят да продължат и да засилят своето сътрудничество по регионалните програми за опазване на околната среда, по-специално по отношение на:

а) популяризиране на опазването на околната среда и поощряване на участието на местно ниво, включително на коренното и местното население, в усилията за защита на околната среда и за устойчиво развитие;

б) справяне с изменението на климата, по-специално по отношение на последиците за околната среда и природните ресурси;

в) изграждане на капацитет за участие и прилагане на многостранните споразумения в областта на околната среда, включително биоразнообразието, биологичната безопасност и химическите рискове;

г) популяризиране и внедряване на екологични технологии, продукти и услуги, включително посредством използването на регулаторни и съобразени с околната среда инструменти;

д) по-добро ръководство в областта на горското стопанство, в това число борба с незаконното изсичане и свързаната с него търговия, както и насърчаването на устойчивото управление на горите;

е) предотвратяване на нелегалното трансгранично движение на твърди и опасни отпадъци и продукти от живи модифицирани организми;

ж) подобряване на качеството на атмосферния въздух, управление на отпадъците, съобразено с околната среда, устойчиво управление на водните ресурси и управление на химикалите, както и поощряване на устойчивото потребление и производство;

з) защита и съхраняване на почвите и устойчиво управление на земята;

и) ефективно управление на националните паркове и определяне на зони на биологично разнообразие и уязвими екосистеми и тяхната защита, като надлежно се вземат предвид местните и коренните общности, които живеят в тези зони или близо до тях;

6. Страните насърчават взаимния достъп до своите програми в тази област в съответствие със специфичните условия на тези програми:

а) създаване на мрежата за наблюдение на водните запаси и нейното модернизиране;

б) въвеждане на технологии за обезсоляване и повторно използване на водите;

в) развитие на екотуризма.

ЧЛЕН 48

Земеделие, животновъдство, рибарство и развитие на селските райони

Страните се договарят да насърчават диалога в областта на земеделието, животновъдството, рибарството и развитието на селските райони. Страните ще обменят информация и ще развият своите отношения в следните области:

- а) земеделска политика и международни перспективи като цяло в сферата на храните и земеделието;
- б) възможности за улесняване на търговията с растения, животни, добитък и продукти от тях с оглед на по-нататъшното развитие на леката промишленост в селскостопанския сектор;
- в) хуманно отношение към животните;
- г) политика за развитие на селските райони;
- д) обмен на опит и мрежи за сътрудничество между местни участници или икономически оператори, по-специално в области като научните изследвания и трансфера на технологии;
- е) политика за здравето и качеството на растенията, животните и добитъка, и по-специално защитените географски указания;
- ж) предложения и инициативи за сътрудничество, представени на международни селскостопански организации;
- з) разработване на устойчиво и съобразено с околната среда земеделие, включително производство на семена, биогорива и трансфер на биотехнологии;
- и) опазване на растителното многообразие, технологии за семена, аграрни биотехнологии;
- й) разработване на бази данни и информационни мрежи в областта на земеделието и животновъдството;
- к) обучение в селскостопанския и ветеринарния сектор.

ЧЛЕН 49

Здравеопазване

1. Страните се договарят да се сътрудничат в здравния сектор, като това сътрудничество обхваща области като реформа на здравната система, сериозни заразни болести и други заплахи за здравето, незаразни болести, както и международни здравни споразумения, с оглед постигането на по-добри здравни условия и по-добро обществено здраве.

2. Сътрудничеството се извършва основно чрез:

- а) всеобхватни програми, насочени към реформа на целия здравен сектор, включително подобряване на здравните системи, здравните услуги, здравните условия и здравната информация;
- б) съвместни дейности в областта на епидемиологията, включително сътрудничество за ранна превенция на здравни рискове, като например епидемии от птичи грип и пандемичен грип и други сериозни заразни болести;

- в) превенция и контрол на незаразните болести чрез обмен на информация и добри практики, насърчаване на здравословен начин на живот, насочване на вниманието към основните, определящи за здравето фактори като хранене, пристрастяване към наркотици, алкохол, тютюнопушене;
- г) насърчаване на прилагането на международни здравни споразумения, като Рамковата конвенция за контрол на тютюна и Международните здравни правила.

ЧЛЕН 50

Заетост и социални въпроси

1. Страните се договарят да засилят сътрудничеството в областта на заетостта и социалните въпроси, включително сътрудничеството относно регионалното и социалното сближаване, здравето и безопасността на работното място, равенството между половете и достойния труд, с цел да се укрепи социалното измерение на глобализацията.
2. Страните потвърждават необходимостта от подкрепа за процеса на глобализация, който носи ползи за всички, и от насърчаване на пълната и продуктивна заетост и достоен труд като ключов елемент на устойчивото развитие и намаляването на бедността, както е утвърдено от Резолюция 60/1 на Общото събрание на ООН от 24 октомври 2005 г. (Резултати от срещата на върха) и Министерската декларация, приета на заседанието на групата на високо равнище на Съвета по икономически и социални въпроси към ООН през юли 2006 г. (Съвет по икономически и социални въпроси към ООН, E/2006/L.8 от 5 юли 2006 г.). Страните отчитат съответните характеристики и разнообразна същност на своите икономически и социални ситуации.
3. Страните потвърждават своите ангажименти изцяло да съблюдават и да прилагат на практика международно признатите трудови и социални стандарти, определени по-специално в Декларацията на МОТ от 1998 г. за основните права и принципи в областта на труда и Декларацията на МОТ от 2008 г. относно социалната справедливост за справедлива глобализация. Прилагането на съответните многостранни социални и трудови споразумения се взема предвид при всички дейности, предприети от страните съгласно настоящото споразумение. Страните се договарят да си сътрудничат и при необходимост да оказват техническа помощ с оглед на ратифицирането и ефективното прилагане на всички конвенции на МОТ, включени в Декларацията на МОТ от 1998 г., както и на други съответни конвенции.
4. Сътрудничеството може да се осъществява под формата на конкретни програми и проекти, според взаимните договорености, както и под формата на диалог, сътрудничество и инициативи по теми от общ интерес на двустранно или многостранно равнище, като например в рамките на МОТ.

ЧЛЕН 51

Статистика

1. Страните се договарят да насърчават хармонизирането на статистическите методи и практики, включително събирането и

разпространението на статистически данни, което да им позволи да използват на взаимно приемлива основа статистически данни за търговията на стоки и услуги и, по-общо, в останалите области, обхванати от настоящото споразумение, за които могат да се събират, обработват, анализират и разпространяват статистически данни.

2. Страните се договарят да насърчават установяването на пряк контакт между съответните органи с оглед на: укрепване на приятелското сътрудничество в областта на статистиката, укрепване на изграждането на капацитет на статистическите органи чрез модернизиране и повишаване на качеството на статистическата система, подсилване на човешките ресурси, обучение във всички подходящи области, както и подкрепа за националните статистически системи, организирани в съответствие с международно установените практики, в това число и необходимите инфраструктури.

3. Сътрудничеството обхваща области от общ интерес, като се поставя акцент върху:

I. Икономическа статистика:

- а) национални сметки;
- б) статистика за предприятията и регистрацията;
- в) статистика в областта на селското стопанство/земеделието, животновъдството и развитието на селските райони;
- г) околна среда и минерални запаси;
- д) индустрия;
- е) международна търговия със стоки и услуги;
- ж) статистика за търговията на едро и на дребно;
- з) политика по отношение на ревизиите;
- и) продоволствена сигурност;
- й) платежен баланс;

II. Социална статистика:

- а) статистика за половете;
- б) статистика за миграцията;
- в) проучване на домакинствата;

III. Информационни технологии:

- а) обмен на опит по отношение на електронните технологии и методология за осигуряване на информационна сигурност, защита, съхранение и зачитане на личния живот, както и въвеждане на този опит;
- б) обмен на опит по отношение на създаването в интернет на база данни за потребителите въз основа на лесен за ползване уебсайт и обучение в тази област;
- в) помощ за специалистите в областта на ИТ в Националния статистически институт на Монголия при създаването на информационната база данни;

г) сътрудничество при контактите с потребителите при предоставянето на обучения за тези потребители относно информационната база данни.

ЧЛЕН 52

Гражданско общество

1. Страните признават ролята и потенциалния принос на организираното гражданско общество, особено на академичните среди, в процеса на диалог и сътрудничество по настоящото споразумение и се договарят да насърчават ефективния диалог с организираното гражданско общество и ефективното му участие.

2. В зависимост от правните и административните разпоредби на всяка от страните организираното гражданско общество може:

- а) да участва в процеса на формулиране на политики на държавно равнище в съответствие с демократичните принципи;
- б) да бъде информирано и да участва в консултации относно стратегиите за развитие и сътрудничество и секторните политики, по-специално в области, които представляват интерес за него, включително във всички етапи на процеса на развитие;
- в) да получава финансови средства, доколкото вътрешните правила на всяка страна допускат това, както и подкрепа за изграждане на капацитет в критичните области;
- г) да участва в изпълнението на програми за сътрудничество в области, които го засягат.

ЧЛЕН 53

Сътрудничество за модернизиране на държавната и публичната администрация

Страните се договарят да си сътрудничат с оглед на модернизирането на публичната администрация. Сътрудничеството в тази област е съсредоточено върху:

- а) подобряване на организационната ефикасност;
- б) повишаване на ефективността на институциите в предоставянето на услуги;
- в) осигуряване на прозрачно управление на публични средства и отчетност;
- г) подобряване на правната и институционалната рамка;
- д) изграждане на капацитет за формирането и изпълнението на политики (предоставяне на публични услуги, съставяне и изпълнение на бюджета, борба с корупцията);
- е) засилване на съдебната система; както и
- ж) реформиране на системата за сигурност.

ЧЛЕН 54

Сътрудничество в областта на управлението на риска от бедствия (УРБ)

1. Страните се договарят да засилят сътрудничеството в областта на УРБ чрез непрекъснато разработване и прилагане на мерки за намаляване на риска за хората и управление на последиците от природни бедствия на всички равнища на обществото. Следва да се наблегне на превантивни действия и инициативен подход при справянето с опасности и рискове, като се намаляват рисковете или уязвимостта по отношение на природните бедствия.
2. Сътрудничеството в тази област следва да се съсредоточава върху следните програмни елементи:
 - а) намаляване или предотвратяване на риска от бедствия и смекчаване на последиците;
 - б) управление на знанията, иновации, научни изследвания и образование за изграждане на култура на безопасност и устойчивост на всички равнища;
 - в) готовност при бедствия;
 - г) политика, институционален капацитет и постигане на консенсус при управление на бедствия;
 - д) отговор при бедствия;
 - е) оценка и мониторинг на риска от бедствия.

ДЯЛ VII
СРЕДСТВА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЧЛЕН 55

Ресурси за сътрудничество и защита на финансовите интереси

1. Страните се договарят да осигурят подходящите ресурси, включително финансови средства, доколкото им позволяват съответните им ресурси и разпоредби, за да изпълнят целите на сътрудничеството, посочени в настоящото споразумение.
2. Страните се договарят да насърчават разработването и осъществяването на взаимна техническа и административна подкрепа, насочена към ефективна защита на техните финансови интереси в сферата на помощта за развитие и други финансирани дейности за сътрудничество. Страните отговарят без забавяне на искания за взаимна административна помощ, отправени от съдебните и/или разследващите органи на всяка от страните, с което се цели укрепване на борбата срещу измамите и нередностите.
3. Страните насърчават Европейската инвестиционна банка да продължи своите действия в Монголия в съответствие с нейните процедури и финансови критерии.
4. Страните привеждат в изпълнение финансовата помощ в съответствие с принципите на добро финансово управление и си сътрудничат в защитата на финансовите интереси на Европейския съюз и на Монголия. Страните предприемат ефективни мерки за предотвратяване и борба с измамите, корупцията и други незаконни дейности, посредством, наред с другото, административна и правна взаимопомощ в областите, обхванати от настоящото споразумение. Всяко следващо споразумение или инструмент за финансиране, сключен между страните, предвижда специални клаузи за финансово сътрудничество, които обхващат проверки на място, инспекции, контрол и мерки за борба с измамите, включително тези, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

ДЯЛ VIII
ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

ЧЛЕН 56

Съвместен комитет

1. Страните се договарят да създадат Съвместен комитет по настоящото споразумение, съставен от представители на двете страни на подходящо високо равнище, със следните задачи:
 - а) осигуряване на правилното функциониране и изпълнение на настоящото споразумение;
 - б) определяне на приоритетите в съответствие с целите на настоящото споразумение;
 - в) изготвяне на препоръки за постигане на целите на настоящото споразумение.
2. С оглед на постигането на целите на настоящото споразумение Съвместният комитет и Подкомитетът, създаден по силата на член 28, имат правомощия да вземат решения в предвидените в Споразумението случаи. Решенията се изработват по взаимно съгласие между страните, след приключване на съответните вътрешни процедури, необходими за установяване на позициите на страните по решението. Тези решения са задължителни за страните, които предприемат необходимите мерки за тяхното изпълнение.
3. Съвместният комитет обикновено заседава веднъж годишно в Улан Батор и в Брюксел на ротационен принцип, на дата, определена по взаимно съгласие. Със съгласието на двете страни може да се свикват и извънредни заседания на Съвместния комитет. Съвместният комитет се председателства от страните, които се редуват. Програмата на заседанията на Съвместния комитет се определя по взаимно съгласие.
4. Съвместният комитет може да създава специализирани работни групи, които да го подпомагат в изпълнението на задачите му. Тези работни групи представят подробни доклади за дейността си пред Съвместния комитет на всяко от заседанията му.
5. Страните се договарят, че една от задачите на Съвместния комитет е да следи за доброто функциониране на всяко секторно споразумение или протокол, които са сключени или предстои да бъдат сключени между страните.
6. Съвместният комитет приема свой процедурен правилник.

ДЯЛ IX
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 57

Клауза за бъдещо развитие

1. Страните могат по взаимно съгласие да разширят настоящото споразумение с оглед повишаването на равнището на сътрудничество, включително чрез допълването му посредством споразумения или протоколи за специфични сектори или дейности.
2. По отношение на прилагането на настоящото споразумение, всяка от страните може да прави предложения за разширяване обхвата на сътрудничеството, като взема предвид натрупания опит при неговото прилагане.

ЧЛЕН 58

Други споразумения

Без да се засягат съответните разпоредби от Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския Съюз, настоящото споразумение или предприетите в съответствие с него действия не засягат правомощията на държавите членки да предприемат действия за двустранно сътрудничество с Монголия или да сключват, когато е подходящо, нови споразумения за партньорство и сътрудничество с Монголия.

Настоящото споразумение не засяга прилагането или изпълнението на ангажименти, поети от съответните страни по отношение на трети страни.

ЧЛЕН 59

Изпълнение на задължения

1. Всяка страна може да се обърне към Съвместния комитет в случай на различия по прилагането или тълкуването на настоящото споразумение.
2. Ако някоя от страните счита, че другата страна не е изпълнила което и да било от задълженията си по настоящото споразумение, тя може да предприеме съответни мерки.
3. Преди да направи това, с изключение на особено неотложните случаи, тя представя на Съвместния комитет цялата съответна информация, необходима за задълбочено проучване на ситуацията, с оглед на намирането на приемливо за страните решение.
4. При избора на мерките трябва да се дава предимство на мерките, които най-малко пречат на функционирането на настоящото споразумение. Мерките се съобщават незабавно на другата страна и са предмет на консултации в рамките на Съвместния комитет, ако това бъде поискано от другата страна.

5. За целите на правилното тълкуване и практическото прилагане на настоящото споразумение страните се договарят, че понятието „особено неотложни случаи“ в параграф 3 означава случаи на съществено нарушение на споразумението от една от страните. Съществено нарушение на споразумението е:

- i) незачитане на споразумението, което не се санкционира от общите правила на международното право; или
- ii) нарушаване на съществени елементи на споразумението, по-конкретно член 1, параграф 1 и член 3 от него.

ЧЛЕН 60

Улеснения

За създаване на благоприятни условия за сътрудничество в рамките на настоящото споразумение и в съответствие със своите вътрешни правила и разпоредби, двете страни се договарят да осигурят необходимите улеснения на експертите и длъжностните лица, работещи за осъществяване на сътрудничеството, за изпълнението на техните функции.

ЧЛЕН 61

Териториално прилагане

Настоящото споразумение се прилага, от една страна, на територията, на която се прилагат Договорът за Европейския съюз и Договорът за функционирането на Европейския съюз съгласно предвидените в тях условия, и от друга страна, на територията на Монголия.

ЧЛЕН 62

Определяне на страните

За целите на настоящото споразумение „страните“ означава Съюзът или неговите държави членки, или Съюзът и неговите държави членки, съгласно съответните им правомощия, от една страна, и Монголия, от друга страна.

ЧЛЕН 63

Влизане в сила и срок

1. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от месеца, следващ датата, на която последната страна е уведомила другата страна за приключването на правните процедури, необходими за тази цел.
2. Настоящото споразумение е в сила за период от пет години. То се удължава автоматично за последващи периоди от една година, освен ако някоя от страните уведоми писмено другата страна за своето намерение да не удължава това Споразумение шест месеца преди края на който и да било последващ едногодишен период.

3. Всички изменения на настоящото споразумение се извършват със съгласието на страните. Измененията влизат в сила само след като последната страна уведоми другата страна за приключването на всички необходими формалности.

4. Ако някоя от страните въведе по-рестриктивен търговски режим за износа на суровини, като например въвеждането на нови забрани, ограничения, мита или такси от всякакъв вид, които не отговарят на изискванията, определени в съответните разпоредби на членове VIII, XI, XX или XXI от ГАТТ от 1994 г., или не са разрешени чрез дерогация на СТО, или не са одобрени от Съвместния комитет или от Подкомитета за търговия и инвестиции в съответствие с член 56, в сравнение с режима, който действа към датата на парафиране на споразумението, другата страна може да приеме подходящи мерки в съответствие с член 59, параграфи 3 и 4.

5. Настоящото споразумение може да бъде прекратено от една от страните чрез писмено известие за денонсиране до другата страна. Прекратяването влиза в сила шест месеца след получаването на известието от другата страна.

ЧЛЕН 64

Уведомления

Уведомленията, направени съгласно член 63, се отправят до Генералния секретар на Съвета на Европейския съюз и съответно до Министерството на външните работи на Монголия.

ЧЛЕН 65

Автентичен текст

Настоящото споразумение е изготвено на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки, шведски и монголски език, като всеки от тези текстове е еднакво автентичен.